

Komentar bivšeg gradonačelnika Beograda Dragana Đilasa na tekst o rokovima za izgradnju beogradskog metroa "Čekajući metroa", objavljenom na Istineru 26. 6. 2017. godine. (Tekst prenosimo u integralnoj verziji)

Pročitao sam na sajtu Istomera tekst o izgradnji beogradskog metroa. U vezi sa tim, želeo bih da Vam dam nekoliko informacija. Pre toga, želim da Vam kažem da sam zaista 2008. godine dao izjavu koju citirate, a u kojoj se kaže da je za izgradnju prve linije potrebno četiri godine. Ali nisam mislio od tog trenutka, nego od trenutka kada počnu građevinski radovi. Za geološka istraivanja, projektovanje, obezbeđivanje finansiranja i sprovođenje tendera potrebno je još toliko. Apsolutno prihvatam da je moja izjava bila neprecizna i da se mogla tumačiti i na način kako ste je vi u Istineru shvatili.

Avgusta 2008. godine izabran sam za gradonačelnika. Zatekao sam važeću odluku po kojoj će se u Beogradu graditi takozvani laki metro, odnosno sistem koji neće biti nezavisan od automobilske saobraćaja. Takođe, ideja o tome da li će na novobeogradskoj strani metro biti ispod ili iznad zemlje, na koji način i gde će preći Savu, izazivala je ogromne polemike, baš kao i ideja lakog metroa. Obratio sam se za stručnu pomoć gradovima koji su imali razvijene metro sisteme. Najviše nam je pomogao Beč, angažovanjem čak 15 ljudi koji su bili i u Beogradu i koji su nam, između ostalog, savetovali da na Novom Beogradu metro obavezno ide iznad zemlje, zbog podzemnih voda koje tamo postoje. Beč je prihvatio i da jedna delegacija, sastavljena od pripadnika svih odborničkih grupa u Skupštini grada i novinara, poseti taj grad i upozna se sa njihovim sistemom javnog prevoza. To je grad koji ima sve vrste metro sistema – i nadzemni i podzemni, i napajanje iz šine i napajanje preko pantografa. Nakon te posete, 2010. godine jednoglasno je, u gradskoj Skupštini, doneta odluka da se gradi tzv. pravi metro i time je proces priprema počeo.

Na osnovu sporazuma Francuske i Srbije, Vlada Francuske je dala donaciju od tri miliona evra za izradu idejne studije prve linije, koju je uradila njihova kompanija Ežis. Obezbedili su i kredit od 500 miliona evra, 150 miliona evra za građevinske radove i 350 miliona evra za vozove i elektro opremu. Mi smo se obavezali da ćemo od francuske kompanije Alstom, jedne od najvećih na svetu, kupiti vozove i ostalu opremu direktno, bez tendera. To smo prihvatili jer su cene vozova u svetu veoma slične i jasno definisane. Formirali smo radnu grupu za metro koju je vodio prof. Vukan Vučić, koji već više od 40 godina živi i predaje u Pensilvaniji, u Sjedinjenim Državama, i koji je učestvovao u izgradnji nekoliko desetina metroa u svetu. Ostatak sredstava (oko 500 miliona evra), uz pomoć francuske vlade, obezbeđen je od EIB-a i EBRD-ija i takvo, zajedničko pismo kojim potvrđuju spremnost finansiranja građevinskih radova, dobili smo tokom 2012. godine. Odbili smo ponudu italijanske vlade da oni finansiraju građevinske radove, a da zauzvrat njihove firme dobiju posao bez tendera jer je to ogroman posao za koji bez tendera ne bismo mogli da dobijemo realnu cenu. Ostalo je da se uradi glavni projekat prve linije, na osnovu njega raspiše tender i da, uz zajedničko finansiranje celog projekta od strane Republike i Grada, izgradnja počne 2016. godine. Prva linija bila bi gotova 2020. godine, a u te četiri godine bi se uradila kompletna studija i glavni projekat za drugu liniju i, ukoliko bi imali sredstava, 2024. godine Beograd bi dobio metro sistem koji bi pokrивao veći deo grada.

Na žalost, posle moje smene, nova gradska vlast odustaje od toga da prva linija koja se gradi bude Zemun – Novi Beograd – Bulevar kralja Aleksandra. Rasformirana je stručna grupa na čelu sa Vukanom Vučićem, koja je vodila projekat, i, koliko vidim, sada stručnu grupu vodi gradonačelnik Beograda. Donosi se odluka da se prvo gradi linija Makiško polje – Karaburma. Razlog za to je Beograd na vodi i obaveza

koja je definisana ugovorom da metro prođe kroz tu zonu. S obzirom da za tu liniju nisu urađena ni geološka ispitivanja, a kamoli bilo šta ozbiljnije, sasvim je sigurno da se sa gradnjom te linije neće početi pre 2020. godine, a verovatno ni tada.

Vaše pravo je da tekst napravite na način na koji vi vidite celu situaciju sa beogradskim metroom. Želeo sam da, ovim što sam napisao, iznesem neke činjenice za koje verujem da na taj projekat bacaju drugačije svetlo nego što je bilo do sada.

S poštovanjem,

Dragan Đilas